

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 16 декември 2025 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Павлина Панова

Членове: Надежда Джелепова

Атанас Семов

Красимир Влахов

Янаки Стоилов

Соня Янкулова

Борислав Белазелков

Десислава Атанасова

Галина Тонева

Сашо Пенев

Невин Фети

Орлин Колев

при участието на секретар-протоколита Мариана Малканова разглежда в закрито заседание на 16.12.2025 г. конституционно дело №19/2025 г., докладвано от съдия Павлина Панова.

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 2 и т. 4, предл. второ от Конституцията на Република България и е във фазата на произнасяне по допустимост на искането по реда на чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд (ЗКС).

Делото е образувано на 27.11.2025 г. по искане на президента на Република България за установяване на противоконституционност и за съответствие с общопризнати норми на международното право и с международните договори, по които България е страна, на разпоредбите на чл. 251б, ал. 2, изречение първо в частта „както и за производства за

нарушения на чл. 15 от Закона за защита на конкуренцията“; чл. 251в, ал. 1, т. 6; чл. 251г, ал. 2 в частта „или нарушения на чл. 15 от Закона за защита на конкуренцията“ и чл. 251г, ал. 9 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС, обн. ДВ, бр. 41 от 2007 г., посл. изм. бр. 100 от 2025 г.).

Оспорваните разпоредби са приети с §42 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията (обн. ДВ, бр. 95 от 2025 г.). Те определят правомощията на Комисията за защита на конкуренцията и реда, по който тя в качеството ѝ на орган, овластен да установява и санкционира забранени споразумения, решения и съгласувани практики между предприятия, които имат за цел или резултат предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията на даден пазар, получава достъп, използва и съхранява данни от електронно-комуникационния трафик на предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги. В искането вносителят твърди противоречие на посочените разпоредби с прогласените в чл. 4, чл. 32, ал. 1 и 2, чл. 34, ал.1 и 2 и чл. 57, ал. 1 и 3 от Конституцията принципи на правовата държава, на неприкосновеност на личния живот, на свободата и тайната на кореспонденцията и на неотменимост на основните права на гражданите. Според него така установените правила за достъп, използване и съхранение на данни позволяват необоснована и непропорционална намеса на държавата в конституционно защитеното лично пространство на гражданите, която се осъществява при липса на легитимна цел от конституционен ранг, чиято защита да налага ограничение на основни права, както и при липса на адекватни законови механизми, които да гарантират законоустановеност и обективност на намесата.

С оглед на това, че цитираните конституционни принципи са заложили като ценности и в редица актове на международното право, по които Република България е страна, президентът приема, че оспорените разпоредби представляват нарушения и на обективирания в тях права и задължения, поради което е налице и противоречие с чл. 8 от Конвенцията

за защита на правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС), с чл. 12 от Всеобщата декларация за правата на човека (ВДПЧ), както и с чл. 5 и чл. 17 от Международния пакт за граждански и политически права (МПГП).

Конституционният съд, за да се произнесе по допустимостта на искането, съобрази следното:

Искането е направено от субект на инициатива съгласно чл. 150, ал. 1 от Конституцията.

Предмет на искането е установяване на противоконституционност на разпоредби от действащ закон, което е правомощие на Конституционния съд по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията, както и за произнасяне за съответствието на същите разпоредби с общопризнатите норми на международното право и с международните договори, по които България е страна, което е правомощие на Конституционния съд по чл. 149, ал. 1, т. 4, предл. второ от Конституцията.

Искането е съобразено с изискуемите от чл. 17, ал. 1 ЗКС и чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС) форма и реквизити и съдържа подробно изложение на съображенията на вносителя в подкрепа на твърдените противоречия.

По същия предмет Конституционният съд не се е произнасял с решение или с определение за неговата недопустимост, поради което не е налице отрицателната процесуална предпоставка по чл. 21, ал. 6 ЗКС.

Предвид изложеното, Конституционният съд приема, че искането следва да бъде допуснато за разглеждане по същество.

Съдът намира, че на основание чл. 20а, ал. 1 ПОДКС с оглед на предмета на направеното искане следва да конституира като заинтересувани институции, които да представят становища по делото: Народното събрание, Министерския съвет, министъра на правосъдието, министъра на транспорта и съобщенията, Висшия адвокатски съвет, Комисията за защита на конкуренцията, Комисията за защита на личните данни, Комисията за регулиране на съобщенията.

На основание чл. 20а, ал. 2 ПОДКС следва да бъде отправена покана да предложат становища по предмета на делото следните неправителствени, съсловни, синдикални и други организации: Съюза на юристите в България, фондация „Български адвокати за правата на човека“, фондация „Програма за достъп до информация“, Българската асоциация за европейско право.

На основание чл. 20а, ал. 3 ПОДКС следва да бъдат поканени да дадат писмено правно мнение по предмета на делото следните изтъкнати специалисти от науката и практиката: проф. д.н. Георги Димитров, проф. д.н. Нели Огнянова, проф. д-р Веселин Вучков, проф. д-р Емилия Друмева, проф. д-р Мариана Карагьозова-Финкова, проф. д-р Мартин Белов, проф. д-р Мартин Захариев, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Киров, проф. д-р Снежана Начева, доц. д-р Деница Топчийска, доц. д-р Иван Стойнев, доц. д-р Силвия Цонева, доц. д-р Христо Христов, Богдан Млъчков, адв. Георги Сулев.

По изложените съображения и на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 и т. 4, предл. второ от Конституцията и чл. 19, ал. 1 ЗКС, Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на президента на Република България за установяване на противоконституционност и за произнасяне за съответствието с общопризнатите норми на международното право и с международните договори, по които България е страна, на разпоредбите на чл. 251б, ал. 2, изречение първо в частта „както и за производства за нарушения на чл. 15 от Закона за защита на конкуренцията“; чл. 251в, ал. 1, т. 6; чл. 251г, ал. 2 в частта „или нарушения на чл. 15 от Закона за защита на конкуренцията“ и чл. 251г, ал. 9 от Закона за електронните съобщения (обн. ДВ, бр. 41 от 2007 г., посл. изм. бр. 100 от 2025 г.).

Конституира като заинтересувани институции по делото: Народното събрание, Министерския съвет, министъра на правосъдието, министъра на транспорта и съобщенията, Висшия адвокатски съвет, Комисията за защита на конкуренцията, Комисията за защита на личните данни, Комисията за регулиране на съобщенията, на които да се изпратят преписи от искането и от определението, като им се предостави 30-дневен срок от уведомяването да представят писмени становища по предмета на делото.

Отправя покана да предложат становище в същия срок до: Съюза на юристите в България, фондация „Български адвокати за правата на човека“, фондация „Програма за достъп до информация“, Българската асоциация за европейско право, на които да се изпратят преписи от искането и от определението.

Отправя покана да дадат писмено правно мнение до: проф. д.н. Георги Димитров, проф. д.н. Нели Огнянова, проф. д-р Веселин Вучков, проф. д-р Емилия Друмева, проф. д-р Мариана Карагьозова-Финкова, проф. д-р Мартин Белов, проф. д-р Мартин Захариев, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Киров, проф. д-р Снежана Начева, доц. д-р Деница Топчийска, доц. д-р Иван Стойнев, доц. д-р Силвия Цонева, доц. д-р Христо Христов, Богдан Млъчков, адв. Георги Сулев, на които да се изпратят преписи от искането и от определението, като им се дава 30-дневен срок да дадат писмено правно мнение по предмета на делото.

Препис от определението да се изпрати на вносителя на искането, който в 30-дневен срок може да представи допълнителни съображения.

Председател:

Павлина Панова